

Távolsági értékesítés

Az általános forgalmi adó rendszerében a termékértékesítések egyik speciális formája az ún. távolsági értékesítés. Ez az értékesítési forma, jellegéből adódóan elsősorban az internetes kereskedelemmel jellemző, és egyre gyakoribb, természetesen azonban nem korlátozódik csupán erre a szektorra.

Távolsági értékesítésről akkor beszélhetünk, ha a termék az Európai Közösség egyik tagállamából a másikba úgy jut el, hogy

- az értékesítő az áru rendeltetési helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban nyilvántartásba vett adóalany,
- a vevő az értékesítő tagállamától eltérő tagállamban illetőséggel bíró nem adóalany (például magánszemély), vagy adóalany, azonban alanyi adómentes, vagy kizárólag adólevonásra nem jogosító tevékenységet végez, vagy mezőgazdasági tevékenységet végző, különös jogállású adóalany, és
- a termék kiszállítását az értékesítő maga, vagy megbízásából más végzi.

Tapasztalataink szerint gyakori problémát jelent az adózók számára a távolsági értékesítés és az adómentes Közösségen belüli termékértékesítés közötti különbségtétel. Ahogyan az a fenti összefoglalásból is kitűnik az Áfa tv.¹ 29-31. §-aiban szabályozott távolsági értékesítés azonban alapvetően különbözik a 89. §-ban szereplő adómentes Közösségen belüli termékértékesítéstől, hiszen ez utóbbi ügylet résztvevői csak az általános forgalmi adó rendszerében adóalanyként minősülő szerződő felek lehetnek, a fuvarozást, szállítást pedig bármelyik fél végezheti, illetve szervezheti. Továbbá, míg adómentes Közösségen belüli termékértékesítés esetében az adó megfizetésére a vevő kötelezett, távolsági értékesítéskor az adó megfizetésére a vevő – tekintve, hogy nem adóalany, vagy különleges jogállású adóalany – nem kötelezhető, így azt az eladónak kell megfizetnie, adott esetben az áru indulásának helyén, más esetben azonban a rendeltetési helyen. A távolsági értékesítésekről tehát mindig általános forgalmi adót tartalmazó számlát kell kiállítani, kérdés azonban, hogy a számlán az

indulás vagy az érkezés szerinti tagállam adómértékét kell-e szerepeltetni.

Fontos szabály, hogy távolsági értékesítés tárgya nem lehet új közlekedési eszköz, illetve fel- vagy összeszerelés tárgyúul szolgáló termék, mert ezek értékesítésére speciális szabályok vonatkoznak.² A távolsági értékesítés szabályai nem alkalmazhatóak továbbá a használt ingóságok, műalkotások, régiségek értékesítése esetén, de csak abban az esetben, ha az értékesítő e termékek értékesítése tekintetében az Áfa tv. XVI. fejezetében szabályozott árrésadózást alkalmazza.³

A távolsági értékesítéseket vizsgálhatjuk a belföldön letelepedett adóalanyok, illetve az Európai Közösség valamely másik tagállamában letelepedett adóalanyok szemszögéből.

I. Belföldi adózók az Európai Közösség valamely más tagállamába irányuló termékértékesítései ***Adófizetés helye***

Fő szabály szerint a távolsági értékesítések teljesítési helye az áru rendeltetési helyén van, azaz az eladó adófizetési kötelezettségét a vevő tagállamában teljesíti akkor, ha a naptári évben és az azt megelőző évben az adott tagállamba irányuló értékesítéseinek adó nélkül számított összértéke meghaladja az ebben a tagállamban a távolsági értékesítésekre meghatározott értékhatárt. Ezt az eladó úgy teheti meg, hogy az adott tagállamban is adóalanyként regisztráltatja magát, és így az ottani szabályok szerint állítja ki számláit és fizeti meg az ebben a tagországban érvényes általános forgalmi adót. A fő szabálytól eltérően azonban, ha az adott naptári évben, és az azt megelőző évben teljesített értékesítések adó nélküli összértéke nem haladja meg a célország által erre az esetre megállapított értékhatárt, és az értékesített termék nem jövedéki termék, az adófizetés helye az áru indulásának helyén marad.⁴

Amennyiben tehát például egy magyar, ruházati termékek forgalmazásával foglalkozó webáruház osztrák magánszemélyeknek értékesíti termékeit, adófizetési kötelezett-

1) Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény

2) Áfa tv. 29. § (1) bekezdés ba), bb) pont

3) Áfa tv. 31. §

4) Áfa tv. 29-30. §

ségeit fő szabály szerint Ausztriában köteles teljesíteni, ha a vonatkozó időszakban teljesített termékértékesítéseinek adó nélkül számított összértéke például 38 000 euró, amely meghaladja a távolsági értékesítésekre Ausztria által meghatározott értékhatárt. (Ez az értékhatár Ausztria esetében 35 000 euró.) Amennyiben azonban a vonatkozó időszakban csak 30 000 euró értékben értékesített osztrák magánszemélyeknek, a teljesítés helye Magyarországon marad, azaz az értékesítéseket magyar adó terheli.

Megjegyzendő, hogy a törvény nem zárja ki a távolsági értékesítések köréből a jövedéki termékeket, azonban jövedéki termék értékesítése esetén a teljesítés helye értékhatártól függetlenül minden esetben a rendeltetés helye szerinti tagállamban lesz.⁵ Amennyiben tehát, egy magyar gazdasági társaság interneten történő megrendelés alapján 30 pallet pezsgőt értékesít egy román magánszemélynek – tekintet nélkül arra, hogy a Romániába irányuló távolsági értékesítéseinek összértéke nem éri el a Románia esetében irányadó értékhatárt –, adófizetési kötelezettségét Romániában kell teljesítenie.

Az értékhatárok meghatározásakor a tagállamoknak a HÉA Irányelvben⁶ lefektetett szabályok alapján kell eljárniuk. Az értékhatárt a HÉA Irányelv 100 000 euróban határozza meg azzal, hogy a tagállamok azt 35 000 euróra vagy annak megfelelő nemzeti valutában kifejezett összegre korlátozhatják, ha attól tartanak, hogy a magasabb összegű értékhatár a verseny súlyos torzulásához vezetne.⁷ Tekintve, hogy az egyes tagállamok eltérő értékhatárokat alkalmaznak, a távolsági értékesítést is végző vállalkozásoknak azon túl, hogy célszerű már a megrendeléskor lehetőséget biztosítaniuk a vevőknek arra, hogy adóalanyként azonosítsák magukat, érdemes a szállítási címet, szállítási célországot kiemelten kezelniük, hiszen több tagállamba irányuló értékesítés esetén az értékhatárokat tagállamonként kell figyelni. Az értékhatárok naptári évre vonatkoznak, így ha például egy magyar adóalany október-

ben kezd osztrák vevők felé távolsági értékesítés keretében értékesíteni, az értékhatár az ő esetében az október és december közé eső időszakban is 35 000 euró (ez az Ausztria által meghatározott értékhatár). Az egyes tagállami értékhatárokról az Európai Bizottság honlapján érhető el tájékoztató.⁸

Bejelentkezés az adóhatósághoz

Amennyiben tehát az értékesítő értékesítéseinek összege a fent részletezettek szerint átlépi a célországban irányadó értékhatárt, az adófizetés helye a rendeltetési helyen lesz, és a belföldön letelepedett értékesítőnek adóalanyként regisztráltatnia kell magát ebben a tagállamban. Ezen túl azonban a magyar állami adóhatósághoz is bejelentést kell tennie a T101, T101E vagy T201 számú bejelentő és változásbejelentő lapon arról, hogy az adott tagállamba történő távolsági értékesítése után adófizetési kötelezettségét a másik tagállamban teljesíti. A bejelentést az értékhatár túllépését követő 15 napon belül kell megtenni.⁹

Lehetőség van ugyanakkor arra is, hogy az értékesítő az értékhatár túllépése nélkül úgy döntsön, hogy adókötelezettségeit a termék rendeltetési helye szerinti tagállamban teljesíti.¹⁰ Figyelemmel kell lennie ugyanakkor arra, hogy választásától két évig nem térhet el¹¹, és döntését a magyar adóhatósághoz is be kell jelentenie, az előzőekben említett, tevékenysége szerinti bejelentő és változásbejelentő lapok valamelyikén. A bejelentést tagállamonként kell megtenni, így több tagállamba irányuló értékesítés esetén az értékhatárt tagállamonként kell figyelni.

Adóbevallás

Amennyiben az adófizetés helye belföldön van, akkor a távolsági értékesítés utáni adókötelezettség az általános szabályok szerint alakul, így a 65' számú áfabevallás 05-07. sorát kell kitölteni, az alkalmazott adómértéktől függően. Amennyiben azonban az adóalany, akár az értékhatár túllépése, akár választása miatt másik tagállamban teljesíti adókötelezettségét, arról bevallást a másik tagállamban, az ottani szabályoknak megfelelően kell készítenie, hiszen az ügylet nem tartozik a magyar Áfa tv. hatálya alá. Az

5) Áfa tv. 30. § (1) bekezdés a) pont

6) Az Európai Unió Tanácsának közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006. november 28-i 2006/112/EK Irányelve

7) HÉA Irányelv 34. cikk

8) http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/traders/vat_community/index_en.htm

9) Art. 22. § (13) bekezdés

10) Áfa tv. 30. § (4) bekezdés

11) Áfa tv. 31. § (5) bekezdés

értékesítések nettó összegét azonban a belföldi áfa-bevallás részletező adatai között (90-95. sor) szerepeltetni kell. Az 'A60-as számú összesítő nyilatkozaton ugyanakkor a távolsági értékesítések ellenértékét nem kell feltüntetni, akárhová essék is az adófizetés helye.¹²

II. Az Európai Közösség valamely másik tagállamában letelepedett adóalanyok belföldre irányuló értékesítései

Adófizetés helye

Magyarország a távolsági értékesítésekre vonatkozóan a 35 000 eurós értékhatárt alkalmazza.¹³ Az Európai Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalanyok tehát akkor kötelesek Magyarországon teljesíteni adókötelezettségeiket, ha belföldi magánszemélyeknek, vagy különleges adózói körbe tartozó adóalanyoknak teljesített értékesítései adó nélkül számított összesített ellenértéke a tárgyévben vagy az azt megelőző évben meghaladta a 35 000 eurót. A forintra történő átszámítást az Európai Unióhoz való csatlakozás napján érvényes MNB árfolyamon kell elvégezni. (A csatlakozás időpontjában érvényes árfolyamon számítva 35 000 euró 8 826 650 forintnak felel meg.)¹⁴

Bejelentkezés az adóhatósághoz

A jelzett értékhatár elérése esetén a külföldi adóalanyok kötelesek Magyarországon regisztráltatni magukat, azonban nekik is lehetőségük van arra, hogy adókötelezettségeiket Magyarországon teljesítsék akkor is, ha értékesítéseinek ellenértéke 35 000 euró alatt marad. Ha a Közösség más tagállamában illetőséggel bíró adóalany akár értékhatár túllépés, akár választás alapján teljesíti ezen ügyletei után belföldön az adókötelezettséget, a T201-es nyomtatványon köteles bejelentkezni a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vámigazgatóságához. Amennyiben választás alapján teljesíti belföldön adókötelezettségét, választását a tárgyévre a tárgyévet megelőző adóév utolsó napjáig kell bejelentenie. Az értékhatár túllépése esetén bejelentését azon termékértékesítését megelőzően kell teljesíteni, amelynek ellenértéke túllépi az értékhatárt.¹⁵

Az adókötelezettség teljesítéséhez elsődleges fontosságú a magyar adószám megléte, így bejelentő és változásbe-

jelentő lap főlapján kötelezően kitöltendő az adószám igénylésre vonatkozó rovat is, hiszen a bejelentő és változásbejelentő lap használatára elsősorban azért van szükség, hogy az adóalany Magyarországon regisztráltassa magát. Érdekes kérdéseket vet fel azonban az az eset, ha egy olyan adóalany távolsági értékesítéseiről van szó, akinek (amelynek) székhelye Magyarországon van, azonban az Európai Közösség valamely más tagállamában is rendelkezik áfa regisztrációval vagy telephellyel és termékeit távolsági értékesítés keretében értékesíti e másik tagállamból magyarországi vevők számára. Tekintettel arra, hogy ebben az esetben a belföldön letelepedett adóalany nyilvánvalóan már rendelkezik magyar adószámmal és mivel az Art.¹⁶ a távolsági értékesítés után keletkező adófizetési kötelezettség belföldön történő teljesítésére vonatkozóan nem ír elő bejelentési (és nyilvánvalóan bejelentkezési) kötelezettséget egy magyar adószámmal már rendelkező, azonban a Közösség valamely másik tagállamában is áfa regisztrált adóalany számára, ezért az adatlapon bejelentést nem kell tennie. Az adóalany tehát külön erre irányuló magyarországi bejelentés nélkül teljesítheti adókötelezettségeit belföldön és a távolsági értékesítésre vonatkozó bevallási kötelezettségét az áfa bevallás fő soraiban (05-07) köteles teljesíteni.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a kérdéses adóalanyoknak a Héa Irányelv rendelkezéseire figyelemmel feltehetően a magyar szabályokhoz hasonlóan bejelentési kötelezettsége keletkezik az Európai Közösség másik érintett tagállamában arról, hogy távolsági értékesítései utáni adókötelezettségeit Magyarországon fogja teljesíteni.

Az előzőekhez hasonló a helyzet akkor is, ha egy olyan adóalany értékesíti termékeit távolsági értékesítés keretében az Európai Közösség valamely másik tagállamából magyar vásárlóknak, akinek (amelynek) székhelye az Európai Közösség e másik tagállamában van, azonban magyar adószámmal is rendelkezik. Ebben az esetben is arról van szó, hogy az adóalany mind Magyarországon, mind az Európai Közösség valamely másik tagállamában rendelkezik adószámmal, így ha az irányadó értékhatár elérése miatt, vagy döntése szerint Magyarországon teljesíti adókötelezettségeit távolsági értékesítései után, a T201-es

12) Art. 8. számú melléklet

13) Áfa tv. 30. § (2) bekezdés

14) Áfa tv. 256. § (1) bekezdés

15) Art. 22. § (12) bekezdés

16) Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény

bejelentő és változásbejelentő lapon bejelentkezésre nincsen szükség. Ekkor is figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra, hogy az adóalany a másik érintett tagállamban feltehetően bejelentési kötelezettsége keletkezik arról, hogy távolsági értékesítése után Magyarországon fogja adókötelezettségeit teljesíteni.

Adóbevallás

Amennyiben az Európai Közösség valamely másik tagállamában illetőséggel bíró adóalany kötelezettsége vagy választása alapján adókötelezettségeit Magyarországon teljesíti, értékesítéseinek ellenérték-

ét az áfa-bevallás megfelelő belföldi adómértékre vonatkozó sorában (05-07) kell figyelembe vennie.

Összegzés

Összegzésként elmondható, hogy a távolsági értékesítés szabályai nem egyszerűek, és fokozott figyelmet követelnek meg az eladóktól, már csak azért is, mert értékesítéseiket tagállamonként kell nyilvántartaniuk. Tekintve, hogy a tagállamok a távolsági értékesítésekre vonatkozó értékhatárokat úgy határozzák meg, hogy azokat folyamatos tevékenység mellett az értékesítők előbb-utóbb elérik, érdemes már a tevékenység megkezdésekor tájékozódni a külföldi adókötelezettségekről. **DR. LŐRINCZ ZSUZA**

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal közleménye

a 2016. augusztus 1-je és augusztus 31-e között alkalmazható üzemanyagárakról

A személyi jövedelemadóról szóló - többször módosított - 1995. évi CXVII. törvény 82. § (2) bekezdése arra kötelezi a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt, hogy havonta tegye közzé a tárgyhónapban a fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség-elszámolással kapcsolatosan alkalmazható üzemanyagárat.

Ólmozatlan motorbenzin:

ESZ 95 ólmozatlan motorbenzin	348 Ft/l
Gázolaj	343 Ft/l
Keverék	383 Ft/l
LPG autógáz	197 Ft/l

Ha a személyi jövedelemadó törvény hatálya alá tartozó magánszemély az üzemanyagköltséget a közleményben szereplő árak szerint számolja el, nem szükséges az üzemanyagról számlát beszerezni.

NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL